

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การเคลื่อนย้ายทางวัฒนธรรมของญี่ปุ่นและนัยต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมของประเทศไทย: กรณีศึกษาการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตภาคใต้” มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษากระบวนการเคลื่อนย้ายทางวัฒนธรรมของญี่ปุ่นผ่านการสอนภาษาญี่ปุ่นในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย 2) ศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมของไทยอันเป็นผลมาจากการเคลื่อนย้ายทางวัฒนธรรมญี่ปุ่นในสังคมไทย 3) ให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีสมมติฐานว่าการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นรูปแบบหนึ่งของการเคลื่อนย้ายทางวัฒนธรรมของญี่ปุ่นมาสู่ประเทศไทย และอาจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของคนไทยรุ่นใหม่เกี่ยวกับญี่ปุ่น ซึ่งมีผลต่อภาพพจน์ของญี่ปุ่นในสังคมไทยและอาจส่งผลกระทบต่อสถานะของญี่ปุ่นในชุมชนระหว่างประเทศในอนาคตด้วย

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร สอบถามผู้สอน และสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่เรียนแผนการเรียนภาษาญี่ปุ่นในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตภาคใต้จำนวน 8 โรงเรียน จำนวน 116 คน ผลการศึกษาวิจัยพบว่า การเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นรูปแบบหนึ่งของการเคลื่อนย้ายทางวัฒนธรรมของญี่ปุ่น โดยผู้เรียน นโยบายการสอนภาษาญี่ปุ่น ผู้สอน และสื่อเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายทางวัฒนธรรม เมื่อผู้เรียนได้เรียนรู้และรับรู้ภาษาและวัฒนธรรมญี่ปุ่นผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อญี่ปุ่นและมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทั้งโดยตั้งใจและไม่ตั้งใจ ทั้งนี้พฤติกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อบุคคลและสังคมส่วนรวมควรได้รับการสนับสนุนส่งเสริม ส่วนพฤติกรรมที่จะก่อให้เกิดการสูญเสียลักษณะความเป็นไทยจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการแก้ไขอย่างทันที่และเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด

Abstract

This research on “The Transfer of Japanese Culture and its Implications on Social and Cultural Changes in Thailand: A Case Study of Instruction of the Japanese Language in Southern High Schools” aimed to 1) study the process of the transfer of Japanese culture through instruction of the Japanese language in Southern high schools 2) to study social and cultural changes in Thailand as a result of such a transfer, and 3) to offer suggestions concerning policies to involved organizations. The hypotheses of this research were that the instruction of the Japanese language in high schools was a form of the transfer of Japanese culture to Thailand and that it might bring about a change in young Thai people’s attitude towards Japan which would affect the image of Japan in Thai society and might, in turn, result in future status of Japan in the world community.

The information and data for this research were acquired from documents, questionnaires 8 teachers at eight Southern high schools and interviews of 116 students. It was found that the instruction of the Japanese language in high schools was a form of the transfer of Japanese culture. Students, policies in teaching the Japanese language, instructors, and media were principal factors of the cultural transfer. When students were taught the Japanese language and exposed to the culture, they formed a positive attitude toward Japan and changed their behaviors both intentionally and unintentionally. The behaviors which benefit both themselves and society at large should receive supports while those behaviors which would harm Thai identity must be kept under a close watch and promptly corrected.